II

(Muut kuin lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttävät säädökset)

PÄÄTÖKSET

KOMISSION TÄYTÄNTÖÖNPANOPÄÄTÖS (EU) 2021/1828,

annettu 7 päivänä lokakuuta 2021,

ehdotetun eurooppalaisen kansalaisaloitteen ”Stop (((5G))) – Stay Connected but Protected” (Stop (((5G))) – ollaan netissä turvallisuus huomioiden) rekisteröinnistä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/788 mukaisesti

(tiedoksiannettu numerolla C(2021) 7293)

(Ainoastaan englanninkielinen teksti on todistusvoimainen)

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon eurooppalaisesta kansalaisaloitteesta 17 päivänä huhtikuuta 2019 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/788 ([1]) ja erityisesti sen 6 artiklan 2 ja 3 kohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Komissiolle toimitettiin 12 päivänä elokuuta 2021 pyyntö rekisteröidä eurooppalainen kansalaisaloite ”Stop (((5G))) – ollaan netissä turvallisuus huomioiden”.

(2) Järjestäjien esittämät aloitteen tavoitteet ovat seuraavat: ”5G:n käyttöönotto vaarantaa oikeutemme terveelliseen ympäristöön, vapauteen ja yksityisyyteen. Pyydämme EU komissiota laatimaan lait, jotka suojelevat kansalaisia ja ympäristöä näiltä uhkilta:

a) Säteily vahingoittaa ihmisiä, eläimiä ja kasveja. Nykyiset säteilyn raja-arvot eivät suojele riittävästi etenkään haavoittuvimpia ihmisiä (lapsia, raskaana olevia naisia, sairaita, vanhuksia), eläimiä, pölyttäjähyönteisiä eivätkä kasveja – laatikaa lait, jotka suojelevat kaikkea elämää radiotaajuiselta ja mikroaaltosäteilyltä.

b) 5G:n käyttöönoton myötä toisiinsa liitettyjen elektronisten laitteiden, lähetysantennien ja satelliittien määrä kasvaa räjähdysmäisesti. Tästä seuraavat kestämätön energian kulutus, säteilymäärä, vahingollinen kaivostoiminta ja saastuminen. Nämä puolestaan vaarantavat luonnon monimuotoisuuden ja lajien elinalueet – laatikaa tehokkaammat lait suojelemaan ympäristöä kaikilta 5G:n ja digitalisaation mukanaan tuomilta haitallisilta vaikutuksilta.

c) 5G mahdollistaa massiivisen tietojen keräyksen ja valvonnan toisiinsa kytkettyjen laitteiden kautta. Tämä lisää kyberrikollisuuden, tietovuotojen ja -varkauksien, tiedon jälleenmyynnin sekä keinoälyn avulla tapahtuvan väärinkäytön riskiä – laatikaa lait, jotka takaavat tehokkaan tietosuojan niin, että yksityisyytemme, turvallisuutemme ja vapautemme säilyvät.”

(3) Aloitteen liitteessä annetaan tarkempia tietoja aloitteen aiheesta ja tavoitteista ja siinä luetellaan 23 toimintakehotusta, joita kutsutaan ”ehdotuksiksi, jotka olisi saatettava osaksi unionin lainsäädäntöä”. Lisätietoja 23 toimintakehotuksesta annetaan asiakirjassa, joka toimitettiin ”säädösluonnoksena”. Järjestäjäryhmä toimitti myös lisätietona tavoitteiden käännökset useilla unionin kielillä.

([1]) EUVL L 130, 17.5.2019, s. 55.

(4) Ensimmäisen tavoitteen osalta aloitteessa luetellaan seuraavat kymmenen toimintakehotusta:

”1. Asettakaa radiotaajuisille sähkömagneettisille kentille altistumisen raja-arvot, jotka perustuvat kaikkiin biologisiin ja terveysvaikutuksiin eivätkä ainoastaan lämpötilaan, ihmisten suojelemiseksi ja ennalta varautumisen periaatteen soveltamiseksi.

2. Saattakaa ajan tasalle suositus 1999/519/EY ja direktiivi 2013/35/EU, joita olisi tarkistettava ja arvioitava säännöllisesti;

3. Varmistakaa, että suositus 1999/519/EY ja työpaikkadirektiivi 2013/35/EU perustuvat parhaaseen saatavilla olevaan tieteelliseen tietoon ja että asetetaan mahdollisimman suojaavat raja-arvot käytettävissä olevien tieteellisten ja empiiristen ohjeiden mukaisesti.

4. Varmistakaa, että eturistiriidattomat tutkijat, joilla on biolääketieteen asiantuntemusta, laativat altistumista koskevia lisäohjeita, ja nimittäkää uusi asiantuntijapaneeli tai laajentakaa terveys- ja ympäristöriskejä sekä kehittymässä olevia riskejä käsittelevän tiedekomitean toimintaa arvioimaan radiotaajuisten sähkömagneettisten kenttien bioaktiivisia ominaisuuksia.

5. Varmistakaa, että langattomien laitteiden, antennien ja niiden toiminnan testaamisessa arvioidaan radiotaajuisten sähkömagneettisten kenttien kaikki biologisesti aktiiviset ominaisuudet.

6. Korvatkaa langattomat yhteydet langallisilla yhteyksillä; tämä olisi tehtävä välittömästi sairaaloissa, päiväkodeissa, kouluissa, vanhainkodeissa ja kaikissa julkisissa rakennuksissa.

7. Lisätkää yleisön tietoisuutta langattomiin yhteyksiin liittyvistä vaaroista ja siitä, miten altistumisen voi minimoida (esim. langallisten yhteyksien avulla).

8. Neuvokaa jäsenvaltioita tarjoamaan kunnissa alueita, joilla on vähän tai ei lainkaan säteilyä. Määritelkää kaikki luonnonsuojelualueet ja -puistot alueiksi, joilla on vähän tai ei lainkaan säteilyä.

9. Ihmisten terveyden ja biologisen eheyden suojelemiseksi pyytäkää EU-kansalaisilta tietoon perustuva suostumus ennen kuin heidät altistetaan radiotaajuisille sähkömagneettisille kentille.

10. Antakaa ennalta varautumisen periaatteen mukaisesti radiotaajuisille sähkömagneettisille kentille altistumisen raja-arvoja koskeva direktiivi eläinten ja kasvien suojelemiseksi.”

(5) Toisen tavoitteen osalta aloitteessa luetellaan seuraavat kahdeksan toimintakehotusta:

”11. Saattakaa direktiivi 2011/92/EU ajan tasalle siten, että 5G:n käyttöönotto ja kaikki televiestintä sisällytetään hankkeina kyseisen direktiivin liitteeseen 1 sen varmistamiseksi, että tällaisten hankkeiden ympäristövaikutuksia arvioidaan tai seurataan direktiivissä säädetyllä tavalla.

12. Vähentäkää digitaalisesta viestintäteknologiasta aiheutuvaa merkittävää sähkönkulutusta asettamalla Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaa koskevassa toimintasuunnitelmassa etusijalle langalliset ja matalan energian ratkaisut.

13. Sisällyttäkää sähkö- ja elektroniikkalaiteromu, muut jätetuotteet sekä elektroniikkalaitteissa käytettävien harvinaisten maametallien ja metallien louhinnasta aiheutuvat ympäristövaikutukset saasteettomuustoimintasuunnitelmaan.

14. Saattakaa ajan tasalle energiaan liittyvien tuotteiden ekologiselle suunnittelulle asetettavien vaatimusten puitteista annettu direktiivi 2009/125/EY (ekosuunnitteludirektiivi) asettamalla tiukat rajat kaikkien internetiin yhdistettyjen laitteiden, antennit ja satelliitit mukaan luettuina, resurssi- ja energiahävikille.

15. Tunnustakaa kaikki radiotaajuisten sähkömagneettisten kenttien biologisesti haitalliset ominaisuudet epäpuhtauksiksi ja sisällyttäkää ne kaikkiin asiaankuuluviin EU:n toimintapolitiikkoihin ja direktiiveihin.

16. Sisällyttäkää radiotaajuisten sähkömagneettisten kenttien kaikkien biologisesti haitallisten ominaisuuksien seuranta ympäristönseurantaohjelmiin, vuoteen 2030 ulottuvaan biodiversiteettistrategiaan, EU:n luonnon ennallistamistavoitteisiin, luonnonsuojeludirektiiveihin ja Natura 2000 -ohjelmaan.

17. Kehottakaa keskeyttämään välittömästi 5G-satelliittikonstellaatioiden käyttö maailmanlaajuisesti, kunnes haitalliset ympäristövaikutukset on ratkaistu.

18. Asettakaa kaikkien avaruushankkeiden ympäristövaikutusten arviointi Euroopan avaruuspolitiikan prioriteetiksi.”

(6) Kolmannen tavoitteen osalta aloitteessa luetellaan seuraavat viisi toimintakehotusta:

"19. Käynnistäkää vaikutustenarviointi 5G:n, myös internetiin yhdistettyjen esineiden ja kehojen, vaikutuksista henkilötietojen suojaan ja arvioikaa, noudatetaanko voimassa olevaa tietosuojalainsäädäntöä.

20. Suojelkaa kansalaisia lisääntyvältä kyberrikollisuudelta soveltamalla tietojen minimoinnin periaatetta tietojen (kuten lääketieteellisten tietojen ja pankkitietojen) keräämiseen langattomien yhteyksien kautta.

21. Varmistakaa, että Euroopan tietosuojaneuvosto toimii aktiivisesti ja riippumattomasti syrjinnän ja digitaalisten oikeuksien loukkausten torjumiseksi.

22. Vaatikaa kansalaisilta nimenomainen suostumus heidän tietojensa käsittelemiseen missä tahansa automatisoidussa menettelyssä.

23. Järjestäkää eturistiriidattomien biolääketieteen asiantuntijoiden vetämiä julkisia keskusteluja siitä, olisiko digitaaliset innovaatiot hyväksyttävä ja jos olisi, niin missä laajuudessa: nimittäkää uusi eettinen komitea tai laajentakaa luonnontieteiden ja uusien teknologioiden etiikkaa käsittelevän eurooppalaisen työryhmän toimintaa."

(7) Mitä tulee aloitteen ensimmäiseen tavoitteeseen liittyviin toimintakehotuksiin ("laatikaa lait, jotka suojelevat kaikkea elämää radiotaajuiselta ja mikroaaltosäteilyltä"), siltä osin kuin niistä joillakin pyritään ottamaan käyttöön toimenpiteitä, joilla parannetaan erityisesti työympäristöä työntekijöiden terveyden ja turvallisuuden suojelemiseksi, komissiolla on perussopimuksen 153 artiklan 2 kohdan nojalla toimivalta esittää ehdotuksia säädöksiksi.

(8) Mitä tulee aloitteen ensimmäiseen tavoitteeseen liittyviin toimintakehotuksiin, jotka koskevat eurooppalaista sähköisen viestinnän säännöstöä, sellaisena kuin se on vahvistettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä (EU) 2018/1972 ([2]), Euroopan parlamentin ja neuvoston radiolaitedirektiiviä (EU) 2014/53/EU ([3]) tai ehdotuksia, joiden tavoitteena on ottaa käyttöön säännöt langattomien laitteiden ja antennien täydellisempää testausta varten, komissiolla on perussopimuksen 114 nojalla toimivalta esittää ehdotuksia säädöksiksi.

(9) Aloitteessa pyydetään myös esittämään ehdotus langattomien yhteyksien korvaamisesta langallisilla yhteyksillä radiotaajuisten sähkömagneettisten kenttien ihmisille haitallisten vaikutusten vuoksi. Siltä osin kuin ehdotuksen tavoitteena on ihmisten terveyden suojeluun ja parantamiseen tähtäävät kannustimet sekä valtioiden rajat ylittävien vakavien terveysuhkien seurantaa, varhaisvaroitusta ja torjuntaa koskevat toimenpiteet, lukuun ottamatta toimenpiteitä jäsenvaltioiden lakien ja asetusten yhdenmukaistamiseksi, komissiolla on perussopimuksen 168 artiklan 5 kohdan nojalla toimivalta esittää ehdotuksia säännöksiksi.

(10) Siltä osin kuin aloitteen kahteen ensimmäiseen tavoitteeseen liittyvien toimintakehotusten tavoitteena on ympäristön tilan säilyttäminen, suojeleminen ja parantaminen, ihmisten terveyden suojeleminen ja luonnonvarojen järkevä käyttö, komissiolla on perussopimuksen 192 artiklan 1 kohdan nojalla toimivalta tehdä ehdotus säädökseksi.

(11) Siltä osin kuin yhdessä aloitteen toiseen tavoitteeseen liittyvässä toimintakehotuksessa pyydetään saattamaan ajan tasalle Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/125/EY ([4]), komissiolla on perussopimuksen 114 artiklan nojalla toimivalta tehdä ehdotus säädökseksi.

(12) Aloite sisältää viisi toimintakehotusta, joilla pyritään saavuttamaan aloitteen kolmas tavoite ("laatikaa lait, jotka takaavat tehokkaan tietosuojan niin, että yksityisyytemme, turvallisuutemme ja vapautemme säilyvät"). Siltä osin kuin kyseisissä toimintakehotuksissa komissiota pyydetään tekemään ehdotuksia säädöksiksi yksilöiden suojelusta unionin toimielinten, elinten ja laitosten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja jäsenvaltioiden suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä silloin, kun ne toteuttavat unionin oikeuden soveltamisalaan kuuluvia toimia, sekä ehdotuksia tällaisten tietojen vapaata liikkuvuutta koskeviksi säännöiksi, ehdotukset voisivat perustua perussopimuksen 16 artiklan 2 kohtaan.

([2]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2018/1972, annettu 11 päivänä joulukuuta 2018, eurooppalaisesta sähköisen viestinnän säännöstöstä (EUVL L 321, 17.12.2018, s. 36).

([3]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/53/EU, annettu 16 päivänä huhtikuuta 2014, radiolaitteiden asettamista saataville markkinoilla koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön yhdenmukaistamisesta ja direktiivin 1999/5/EY kumoamisesta (EUVL L 153, 22.5.2014, s. 62).

([4]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/125/EY, annettu 21 päivänä lokakuuta 2009, energiaan liittyvien tuotteiden ekologiselle suunnittelulle asetettavien vaatimusten puitteista (EUVL L 285, 31.10.2009, s. 10).

(13) Näin ollen mikään kansalaisaloitteen osista ei selvästi ylitä komission toimivaltaa tehdä ehdotus unionin säädökseksi perussopimusten soveltamiseksi.

(14) Tämä päätelmä ei rajoita sen arvioimista, täyttyisivätkö tässä tapauksessa konkreettiset tosiasialliset ja aineelliset edellytykset, joiden perusteella komissio voi toimia, mukaan lukien suhteellisuusperiaate, toissijaisuusperiaate ja perusoikeuksien mukaisuus.

(15) Joissakin 23 toimintakehotuksesta, erityisesti kehotuksissa 4, 7, 12, 13, 17, 18 ja 23 mainituissa toimenpiteissä, komissiota ei pyydetä tekemään ehdotusta unionin säädökseksi, vaan ne vaikuttavat olevan liitännäisiä tai valmistelevia toimenpiteitä sellaisille kehotuksille, joissa kehotetaan säädösehdotusten antamiseen. Koska komissiota ei pyydetä tekemään ehdotusta unionin säädökseksi mistään näistä toimenpiteistä, ne eivät täytä asetuksen (EU) 2019/788 6 artiklan 3 kohdan c alakohdassa asetettua vaatimusta niin, että ne voitaisiin rekisteröidä osana aloitteen kohdetta. Kyseiset toimenpiteet eivät näin ollen kuulu tämän päätöksen soveltamisalaan. Jos komissio kuitenkin katsoo aiheelliseksi tehdä ehdotuksen säädökseksi aloitteen soveltamisalaan kuuluvilla aloilla, se voi harkita joidenkin näiden seikkojen huomioon ottamista ehdotuksessaan.

(16) Järjestäjäryhmä on antanut riittävän näytön siitä, että asetuksen (EU) 2019/788 5 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädetyt vaatimukset täyttyvät, ja nimennyt yhteyshenkilöt mainitun asetuksen 5 artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaisesti.

(17) Kansalaisaloite ei ole selvästi oikeuden väärinkäyttöä, aiheeton tai tehty haitantekotarkoituksessa, eikä se ole myöskään selvästi Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 2 artiklassa esitettyjen unionin arvojen eikä Euroopan unionin perusoikeuskirjaan kirjattujen oikeuksien vastainen.

(18) Aloite ”Stop (((5G))) – ollaan netissä turvallisuus huomioiden” olisi sen vuoksi rekisteröitävä.

(19) Se, että asetuksen (EU) 2019/788 6 artiklan 3 kohdan mukaiset rekisteröinnin edellytykset täyttyvät, ei merkitse sitä, että komissio vahvistaisi millään tavoin aloitteen sisällön paikkansapitävyyden, mikä on aloitteen järjestäjäryhmän yksinomaisella vastuulla. Aloitteen sisältö ilmaisee vain järjestäjäryhmän näkemyksiä, eikä sen voida missään tapauksessa katsoa edustavan komission näkemyksiä,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Rekisteröidään aloite ”Stop (((5G))) – ollaan netissä turvallisuus huomioiden”.

2 artikla

Tämä päätös on osoitettu kansalaisaloitteen ”Stop (((5G))) – ollaan netissä turvallisuus huomioiden” järjestäjäryhmälle, jota edustavat yhteyshenkilöinä Pernille SCHRIVER ja Elisabeth Birgit MADSEN.

Tehty Brysselissä 7 päivänä lokakuuta 2021.

Komission puolesta
Věra JOUROVÁ
Varapuheenjohtaja